§ 39 Dnr KS 2015/11

Beslut om anvisningar budget 2016, ekonomisk plan 2017-2020 samt information om omvärldsanalys

Ärendebeskrivning

Ekonomikontoret har upprättat anvisningar för arbetet med budget 2016, ekonomisk plan 2017-2020, bilaga 10, samt upprättat en omvärldsanalys, bilaga 11.

Ärendet har beretts av budgetberedningen som utgörs av ledamöterna i Kommunstyrelsens arbetsutskott.

Kommunstyrelsens behandling av ärendet

Ordföranden redovisade förslag till beslut.

Budgetekonomen Ewa Lundqvist, planeringssekreteraren Lars Rudström, planarkitekten Pål Castell, utredaren Curt-Göran Krantz och planeringssekreteraren Amanda Christiansdotter informerade om omvärldsanalysen.

Ekonomichefen Thomas Sannemalm och budgetekonomen Ewa Lundqvist informerade om anvisningar budget 2016, ekonomisk plan 2017-2020.

Gunnar Lidell (M) yrkade för Moderaterna, Folkpartiet och Kristdemokraterna enligt bilaga 12.

Sedan överläggningarna avslutats redovisade ordföranden att det fanns två förslag, nämligen budgetberedningens förslag och Gunnar Lidells (M) yrkande. Ordföranden ämnade ställa dessa mot varandra vilket godkändes av Kommunstyrelsen.

Ordföranden ställde därefter budgetberedningens förslag mot Gunnar Lidells (M) yrkande och fann att Kommunstyrelsen beslutat enligt budgetberedningens förslag.

Omröstning begärdes

Ordföranden föreslog följande omröstningsordning som godkändes av Kommunstyrelsen. Den som stödjer budgetberedningens förslag, röstar ja och den som stödjer Gunnar Lidells (M) yrkande, röstar nej.

Forts § 39 Dnr KS 2015/11

7 ja-röster	6 nej-röster	2 avstår
Bengt Larson (S)	Gunnar Lidell (M)	Anders Strand (SD)
Lennart Niklasson (S)	Lena Eckerbom Wendel (M)	Kurt Karlsson (SD)
Benny Augustsson (S)	Peter Göthblad (FP)	
Sigyn Lindbom (S)	Marie-Louise Bäckman (KD)	
Madelaine Karlsson (S)	Morgan Larsson (VFP)	
Marika Isetorp (MP)	Lutz Rininsland (V)	
Marie Dahlin (S)		

Med 7 ja-röster mot 6 nej-röster hade Kommunstyrelsen beslutat enligt budgetberedningens förslag.

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med det i bilaga 10 redovisade förslaget avseende anvisningar budget 2016 och ekonomisk plan 2017-2020. Kommunstyrelsen noterar även upprättad Omvärldsanalys 2016-2018

_____

Reservation

Gunnar Lidell (M) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna yrkandet.
Marie-Louise Bäckman (KD), Peter Göthblad (FP) och Lena Eckerbom Wendel (M) reserverade sig mot beslutet.
Lutz Rininsland (V) reserverade sig mot beslutet enligt bilaga 13

Bilaga

Bilaga 10 Anvisningar budget 2016 och ekonomisk plan 2017-2020
Bilaga 11 Omvärldsanalys 2016-2018
Bilaga 12 Gunnar Lidells (M) m fl yrkande
Bilaga 13 Lutz Rininslands (V) reservation

2015-03-02

M, FP och KD förslag till Anvisningar för budget 2016 – Ekonomisk plan 2017-2020 - justeringar mot budgetberedningens förslag

Resultatbudget 2016-2018

Resultatbudget, Mkr	Bokslut 2014	Justerad Budget 2015	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018
Verksamhetens nettodriftskostnader	-1 731,8	-1 816,9	-1 865,8	-1 937,2	-2 008,6
Årets pensionskostnader	-105,4	-109,0	-115,2	-121,8	-131,1
Avskrivningar och nedskrivningar	-84,3	-84,6	-84,6	-87,3	-90,0
S:a verksamhetens nettokostnader	**-1 921,5**	**-2 010,5**	**-2 065,5**	**-2 146,3**	**-2 229,7**
Skatteintäkter/gen.statsbidrag	1 944,8	2 029,6	2 092,4	2 177,4	2 249,9
Finansiella intäkter	4,2	1,0	1,0	1,0	1,0
Fin. uppräkning av pensionsskuld	-1,5	-3,6	-2,0	-4,1	-5,9
Övriga finansiella kostnader	-6,1	-10,0	-12,0	-16,0	-18,0
S:a finansiella kostnader	-7,6	-13,6	-14,0	-20,1	-23,9
Resultat före extraord. poster	**19,9**	**6,5**	**13,9**	**12,0**	**-2,7**
Extraord. intäkter					
Extraord.kostnader					
Årets resultat	**19,9**	**6,5**	**13,9**	**12,0**	**-2,7**

Driftbudgeten 2016-2018

- Samhällsbyggnadsnämndens budgetram utökas med 2,0 Mkr fr.o.m. år 2016, för underhåll av fastigheten Lindgården, med anledning av lokalanpassningen som planeras under 2016 och 2017.

Bilaga 13

Reservation

Kommunstyrelsen 2015-03-04, ärende 15

Beslut om anvisningar budget 2016, ekonomisk plan 2017-2020 samt information om omvärldsanalys (Dnr KS 2015/11)

Sedan kommunalvalet 1982 och under nio efterföljande val fram till 2014 har majoriteten i kommunfullmäktige växlat vid varje tillfälle. Det nya är att Vänersborgs kommunledning utgörs av en minoritetskoalition, 2010-14 M, FP och KD och under innevarande mandatperiod S, C och MP. Därutöver utmärker sig denna periodens koalition genom att öppet deklarera att man inte är villig att offentliggöra innehållet av sin överenskommelse.

I Vänersborgs kommunfullmäktige finns 51 ledamöter från nio olika partier. Det bör vara ett rimligt antagande att alla förtroendevalda från alla partier har tagit plats med avsikt att göra en insats för vår kommun. Målsättningen för det politiska arbetet, prioriteringarna mellan och intresse för olika verksamheter skiljer oss åt. Vi har också skilda förutsättningar att leva upp till väljarnas förväntningar. Inte bara för att några har nått längre än andra i kunskap om hur politikens verktyg kan användas. Utan framförallt därför att några politiker, ett fåtal, alltid är på plats där avgörande och riktningsgivande beslut fattas. Många andra förtroendevalda upplever att deras medverkan endast utgörs av ett godkännande i efterhand, även om rutinen någon enstaka gång avbryts av en verklig avvägning mellan två faktiskt från varandra avvikande förslag.

Kommunens ekomomiska "årshjul" med anvisningar och ramsättning i början, beslut om Mål- och resursplan strax innan sommarpausen och bokslutsarbete vid årets slut är i detta avseende ett utmärkt exempel för att illustrera min poäng. Igen och igen är det budgetberedningen, tillika kommunstyrelsens arbetsutskott, som först tar hand om "allt", innan kommunstyrelsen och nämnderna, innan kommunfullmäktige får tillfälle att säga sitt.

Innan dagens kommunstyrelsesammanträde har budgetberedningen haft åtskilliga sammanträden och möten med presidier och förvaltningsledningar, alltid med benäget bistånd av vår skickliga ekonomistab.

Partier och ledamöter som inte finns med "i centrum" har fått underhandsinformation och även en sammanfattande presentation av kommunledningens förslag. Det vill jag tacka för, det har varit värdefullt.

Ändå är det självfallet inte tillräckligt med denna inblick för att med mycket kort varsel komma fram med ett eget yrkande, ett eget beslutsförslag för det fortsatta budgetarbetet. Men informationen räcker gott och väl till för att studera och begripa sig på förslaget som kommunledningen lägger fram. Det räcker också till att förstå skillnaden mellan huvudförslaget och "oppositionens" förslag.

Huvudförslaget är att "lagt kort ligger", nämnderna uppmanas att komma med sina reaktioner på förslaget att hantera sin verksamhet 2016 inom samma ramar som gäller för löpande året 2015. Undantaget, förutom allehanda budgettekniska regleringar, är uppstarten av äldreboendet Gläntan hösten 2016.

Bakgrunden till avvikelsen mellan huvudförslaget och oppositionens förslag är striden om den framtida användningen av fastigheten Lindgården. I runda tal är avvikelsen en aning större än en promille av budgetens omfattning.

Vänsterpartiet röstade på oppositionens förslag eftersom vi delar uppfattningen om hur lokaler i kommunal ägo skall användas.

Men huvudpunkten i min reservation är en annan: När budgetberedningen 2015-02-10 under en heldag samtalade med presidierna från våra fyra största nämnder, socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden, den nya kultur- och fritidsnämnden och samhällsbyggnadsnämnden, då presenterades inte endast omvärldsanalysen från kommunledningskontoret, utan alla nämnder hade med sig sina egna presentationer. På PowerPoint-bilderna visades utfallet av 2014, läget 2015 och utmaningarna inför 2016 och längre fram.

Omvärldsanalysen, som kommunstyrelsen nu har i sina handlingar, är det inte mycket att invända emot. Fast – slutsatserna är ju tämligen allmänna, i alla fall inte särskilt konkreta för just "oss i Vänersborg" och än mindre är slutsatserna "vassa" när det gäller frågan vilka prioriteringar som vi tvingas till inför 2016 och framåt.

Det arbetet återstår, anvisningar slår bara fast att nämnderna har att förhålla sig till de nu fastlagda ramarna. Och där vill jag i denna reservation slå fast att jag inte kan se att detta är möjligt.

Socialnämnden och socialförvaltningen har varit övertydliga och redan berättat på vilka områden demografiska förändringar, förändringar av lagregleringar och volymtillväxt gör det tvingande att resurser tillförs, om inte vissa verksamheter skall sjunka under en godtagbar servicenivå.

Jag upplever att barnomsorgen och skolverksamheten i Vänersborg inte får förståelse för sin situation. Nämnden och förvaltningen anmäler tydligt vilka utökningar som anses nödvändiga. Kommunledningen svarar med motfrågor om påstådda oklarheter i det bakomliggande budgetåret, man går i otakt med varandra i en tid där sådant direkt hotar att drabba våra barn och elever.

Från nya kultur- och fritidsnämnden hörs att man inte är klar med att verkligen veta hur överföringen av anslagen till den nya enheten slår, men det märks en klar tveksamhet. Det gäller såväl anslag till kulturlivet som stora underhållsbehov och löpande kostnader för hyror och amorteringar på fritidssidan.

Även av samhällsbyggnadsnämndens ställningstagande vid presidieöverläggningen i mitten av februari drar jag slutsatsen att förvaltningen har mycket att göra och att man också får avsevärt tilltagna resurser men att det ändå sammanlagt är kvar underhållsbehov på flera områden som inte kommer att tillgoses under planperioden.

Jag uttrycker med min reservation att jag hade förväntat mig av våra ledande politiker i den inre cirkeln distinkta förslag och ställningstaganden som på något sätt också bemöter ropen om förståelse från våra facknämnder. När det nu inte kom, kan jag slutföra mitt eget resonemang: Kan eller vill de "däruppe" inte tala klartext, så öppnar sig en möjlighet till allt "fotfolk" ute i nämnderna och i fullmäktiges bakre bänkrader att göra sin stämma hörd. Det ser jag fram emot.

Lutz Rininsland

Vänsterpartiet 2015-03-05

§ 53 Dnr KS 2015/11

Beslut om anvisningar budget 2017, ramar, ekonomisk plan 2018-2021 samt information om omvärldsanalys

Ärendebeskrivning

Ekonomikontoret har upprättat anvisningar för arbetet med budget 2017, ramar, ekonomisk plan 2018-2021samt upprättat en omvärldsanalys enligt bilaga 6 och 7.

Ärendet har beretts av budgetberedningen som utgörs av ledamöterna i Kommunstyrelsens arbetsutskott.

Kommunstyrelsens behandling av ärendet

Ordföranden redovisade budgetberedningens förslag till beslut.

Planeringssekreteraren Lars Rudström informerade om omvärldsanalysen och budgetekonomen Ewa Lundqvist informerade om anvisningar budget 2017, ramar samt ekonomisk plan 2018-2021.

Lena Eckerbom Wendel (M) yrkade att beslutet skulle ha lydelse enligt bilaga 8.

Benny Augustsson (S) yrkade bifall till budgetberedningens förslag.

Sedan överläggningarna avslutats redovisade ordföranden att det fanns två förslag till beslut nämligen budgetberedningens förslag och Lena Eckerbom Wendels (M) yrkande. Ordföranden ämnade ställa dessa mot varandra vilket godkändes av Kommunstyrelsen.

Ordföranden ställde budgetberedningens förslag mot Lena Eckerbom Wendels (M) yrkande och fann att Kommunstyrelsen beslutat i enlighet med budgetberedningens förslag.

Omröstning begärdes

Ordföranden föreslog följande omröstningsordning som gödandes av Kommunstyrelsen. Den som stödjer budgetberedningens förslag röstar ja och den som stödjer Lena Eckerbom Wendels (M) yrkande, röstar nej.

Forts § 53 Dnr KS 2015/11

7 ja-röster	6 nej-röster	2 avstår
Bo Dahlberg (S)	Henrik Josten (M)	Anders Strand (SD)
Bengt Larson (S)	Lena Eckerbom Wendel (M)	Kurt Karlsson (SD)
Benny Augustsson (S)	Peter Göthblad (L)	
Kenneth Borgmalm (S)	Marie-Louise Bäckman (KD)	
Madelaine Karlsson (S)	Marianne Ramm (V)	
Marika Isetorp (MP)	James Bucci (V)	
Marie Dahlin (S)		

Med 7 ja-röster mot 6 nej-röster hade Kommunstyrelsen beslutat i enlighet med budgetberedningens förslag. Noteras att två ledamöter avstod från att rösta.

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med det i bilaga 6 redovisade förslaget avseende anvisningar budget 2017 och ekonomisk plan 2018-2021. Kommunstyrelsen noterar även upprättad Omvärldsanalys 2017-2019, bilaga 7.

_____

Reservation
Marianne Ramm (V) och James Bucci reserverade sig mot beslutet enligt bilaga 9

Lena Eckerbom Wendel (M), Henrik Josten (M), Peter Göthblad (L) och Marie-Louise Bäckman (KD) reserverade sig mot beslutet enligt bilaga 10

Bilaga

Bilaga 6	Anvisningar budget 2017 och ekonomisk plan 2018-2021
Bilaga 7	Omvärldsanalys 2017-2019
Bilaga 8	Lena Eckerbom Wendels (M) yrkande
Bilaga 9	Marianne Ramms (V) och James Buccis reservation
Bilaga 10	Lena Eckerbom Wendels (M), Henrik Jostens (M), Peter Göthblads (L) Marie-Louise Bäckmans (KD) reservation

Protokollsutdrag
Ekonomikontoret som har att informera

2016-03-01

M, L och KD förslag till Anvisningar för budget 2017 – Ekonomisk plan 2018-2021 - justeringar mot budgetberedningens förslag

Resultatbudget 2017-2019

Resultatbudget, Mkr	Bokslut 2015	Justerad Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Verksamhetens nettodriftskostnader	-1 819,6	-1 876,8	-1 970,3	-2 040,6	-2 119,2
Årets pensionskostnader	-113,1	-115,2	-126,4	-137,7	-147,2
Avskrivningar och nedskrivningar	-84,9	-84,6	-85,8	-88,3	-90,9
S:a verksamhetens nettokostnader	**-2 017,6**	**-2 076,5**	**-2 182,6**	**-2 266,6**	**-2 357,3**
Skatteintäkter/gen.statsbidrag	2 063,1	2 101,6	2 214,7	2 299,9	2 369,5
Finansiella intäkter	3,3	1,0	2,8	2,8	2,8
Fin. uppräkning av pensionsskuld	-2,1	-2,0	-3,4	-5,5	-6,0
Övriga finansiella kostnader	-5,4	-12,0	-12,0	-14,0	-16,0
S:a finansiella kostnader	-7,5	-14,0	-15,4	-19,5	-22,0
Resultat före extraord. poster	**41,3**	**12,1**	**19,6**	**16,6**	**-7,1**
Extraord. intäkter					
Extraord.kostnader					
Årets resultat	**41,3**	**12,1**	**19,6**	**16,6**	**-7,1**

Driftbudgeten 2017-2019

- Barn- och utbildningsnämnden, effektiviseringsbetinget om -3 347 Tkr stryks jämfört med budgetberedningens förslag. Budgetramen utökas med 16 000 Tkr till den s.k. elevpengen, för ökat antal elever i grundskolan.
- Kultur- och fritidsnämnden, effektiviseringsbetinget om -505 Tkr stryks jämfört med budgetberedningens förslag.
- Socialnämnden, effektiviseringsbetinget om -4 111 Tkr stryks jämfört med budgetberedningens förslag. Budgetramen utökas med 15 000 Tkr till förstärkning av äldreomsorg och omsorg om funktionshindrade. Socialnämnden ges i uppdrag att föreslå prioriteringar mellan anslagsbindningsnivåerna.
- Överförmyndarnämnden, effektiviseringsbetinget om -18 Tkr stryks jämfört med budgetberedningens förslag.
- Byggnadsnämnden tillförs ett tillfälligt anslag under 2017 om 2 000 Tkr. Det avser byggnadsnämndens externt köpta tjänster för planarbete, i syfte att intensifiera utveckling och nybyggnation av bostäder i Vänersborgs kommun.
- Då Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) kommit med en ny skatteunderlagsprognos (2016-02-19), utökas kommunens budget för skatteintäkter och generella statsbidrag med 20 000 Tkr år 2017, 21 000 Tkr år 2018 och 3 000 Tkr år 2019.
- Kommunstyrelsen beslutar för egen del, att i dialog med Barn- och utbildningsnämnden noggrant följa utvecklingen av elevantalet och att i MRP-2017-2019 reservera medel för eventuella ytterligare ökningar av antal elever.

Reservation vid kommunstyrelsens sammanträde 2016-03-02

Ärende 9: Beslut om anvisningar budget 2017, ramar, ekonomisk plan 2018-2021 samt information om omvärldsanalys (Dnr KS 2015/11)

Vänsterpartiet i Vänersborg är ett parti i opposition. Det gäller denna mandatperiod, det gällde förra mandatperioden. Då styrde partierna M, FP och KD i minoritet, nu styr partierna S, C och MP i minoritet.

Varken förra mandatperiodens minoritet eller den idag styrande minoriteten har velat avge något besked om innehållet och inriktningen för partiernas överenskommelse. Utomstående partier får därmed ägna sig åt att tolka bakgrunden till kommunledningens beslutsförslag i mindre och i större ärenden.

Dagens ärende avslutar den första stora etappen i budgetprocessen. Under förra mandatperioden var Vänsterpartiet på plats i budgetberedningen, vilket avsevärt underlättade förståelsen av hela processen och för själva beslutsförslaget. Denna gång har vi haft tillgång till underlaget endast under en knapp vecka innan kommunstyrelsens sammanträde. Därutöver fick vi också kännedom om underlaget för de tre borgerliga partiernas överenskommelse.

Vid ett partigruppsmöte presenterade vi de två förslagen. Den första reaktionen bland våra aktiva partimedlemmar var spontan – är det omvända världen här i Vänersborg? Det expansiva förslaget med en klar betoning av resurstilldelning till kommunens kärnverksamhet kom från de borgerliga partierna, förslaget som präglades av strikt återhållsamhet och t o m ett "effektiviseringsbeting" rakt över motsvarande 0,5 % kom från den socialdemokratiska kommunledningen.

Eftersom ingen meddelade oss tankarna bakom de två förslagen var vi hänvisade till att själva tolka texterna.

Vi kom fram till att kommunledningen med sitt förslag menade att skjuta den politiska behandlingen till "senare", i första hand till nämnderna under april månad och därefter till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige inför själva beslutet om Mål- och resursplanen. "Vinna tid" var motivet, så blev vår slutsats. Vi såg det nämligen som omöjligt för den socialdemokratiska gruppen att inte vilja erkänna behoven som nämnderna hade informerat om vid överläggningarna och i texterna kring bokslutet och verksamhetsberättelsen.

Den borgerliga gruppen presenterade ett förslag som i det närmaste återspeglade det viktigaste i Vänsterpartiets uppfattning om vad som skulle prägla beslutet om ramsättningen inför det fortsatta budgetarbetet. Vi överraskades verkligen. Vi kunde inte enas om vad som var tanken med förslaget.

Vi förväntade oss att vid sittande bord att få ett nytt förslag från kommunledningen. Och så överraskades vi på nytt.

För det första fick vi veta att "effektiviseringsbetinget" på intet sätt skulle uppfattas som ett besparingsförslag. Ordföranden illustrerade med ett exempel som var föga övertygande. Vi vet ju om att samtliga nämnder sedan flera år tillbaka har haft som uppgift att "vända på varenda sten" för att hitta tänkbara utgiftsminskningar.

För det andra studsade vi till när ordföranden själv beskrev det egna förslaget som "fegisvarianten". Vågade man inte möta sina egna nämndsledamöter nu, ville man lugna genom att bida tid och hitta kompromisser?

Men sedan kom förklaringen: Det gällde att maximera "resultatet" i syfte att minimera lånebehovet för finansieringen av en mäktig investeringspuckel som kommunen har skjutit framför sig under ett antal år. Visst är det så att vi inte längre kan vänta med att leva upp till målsättningen i boendeplanen, det behövs flera nya skolbyggnader snarast och utredningen om "Framtida kök" pekar med hela handen på projekt som skulle varit avklarade sedan något år tillbaka.

Vi har full respekt för denna syn. Den socialdemokratiska kommunledningen vet bäst att Vänersborg inte har hämtat sig än från den stora ofinansierade investeringen som skedde för åtta, nio år sedan. Visst är det så att investeringar och lånebehov kan slå hål i taket.

Men det ena utesluter inte det andra. Det alternativa förslaget stannade ju också vid ett resultat på 20 Mkr för kommande år. Och inte någon gång under mer än tio år har det verkliga utfallet varit mindre än budgetprognosen, tvärtom, nästan utan undantag har resultatet i bokslutet legat 20 eller 30 Mkr högre än prognosen.

Även om Vänsterpartiet såg att vi egentligen ville förtydliga det förslag som kom så nära vår uppfattning, så ställde vi oss i omröstningen bakom förslaget från M, L och KD.

Nu vet vi att vi förlorade men vi vet fortfarande inte varför vi förlorade. Sverigedemokraterna säger så ofta att man vill verka för medborgarnas och de äldres bästa. Tidigare förklarade man att man inte hade inblick, att man inte fick "vara med" när besluten kom upp i kommunstyrelsen. Och så avgör SD hela ärendet genom att avstå från att delta i beslutet, utan motivering, utan förklaring, utan ett enda ord.

Nu ankommer det på nämndernas politiker att yttra sig. Nu gäller "2017 som 2016", fast lite mindre ändå.

Senast 21 april skall nämnderna lämna besked om hur man tror sig kunna bedriva sin verksamhet inom den ramen som nu har slagits fast av de tre partierna S, C och MP som i minoritet leder Vänersborgs kommun.

Vänsterpartiets ledamöter kommer dock att i sitt arbete i nämnderna ha det förslag som nu förlorade som utgångspunkt.

Vi reserverar oss till förmån för detta alternativa förslag.

James Bucci

Vänsterpartiet

Marianne Ramm

Vänsterpartiet

Reservation Kommunstyrelsen 2016-03-02 Ärende 9

Beslut om anvisningar budget 2017, ramar, ekonomisk plan 2018-2021 samt information om omvärldsanalys

Omvärldsanalysen visar att förutsättningarna för kommunens verksamhet förändras. Med sikte på framtiden är det viktigt att fokusera på kommunens kärnverksamheter inom vård, skola, omsorg och infrastruktur. Att inte tillföra medel innebär stora sparbeting när fler vill flytta till Vänersborg.

Vi reserverar oss därför till förmån för eget förslag

Lena Eckerbom Wendel (M)

Henrik Josten (M)

Peter Göthblad (L)

Marie-Louise Bäckman (KD)